

POSTANOWIENIE

Dnia 9 stycznia 2024 r.

Sąd Najwyższy w składzie:

SSN Elżbieta Karska (przewodniczący, sprawozdawca)

SSN Tomasz Demendecki

SSN Janusz Niczyporuk

w sprawie z protestu P. B.

przeciwko ważności wyborów do Sejmu Rzeczypospolitej Polskiej i Senatu Rzeczypospolitej Polskiej,

przy udziale Przewodniczącego Państwowej Komisji Wyborczej i Prokuratora Generalnego

po rozpoznaniu na posiedzeniu niejawnym w Izbie Kontroli Nadzwyczajnej i Spraw Publicznych w dniu 9 stycznia 2024 r.,

postanawia:

pozostawić protest bez dalszego biegu

UZASADNIENIE

P. B. wniósł protest wyborczy dotyczący sytuacji zaistniałej w województwie [...], powiat P., Gmina G., okręg wyborczy [...], numer komisji [...], głosowanie odbywało się w Szkole Podstawowej w G. Składający protest wniósł o ponowne sprawdzenie wyników w w/w komisji, gdyż kandydat nr [...] z listy nr [...], pomimo poprawnie oddanych głosów przez 4 osoby uzyskał wynik końcowy 0, przedstawiony na protokole wyborczym oraz na oficjalnej stronie Państwowej Komisji Wyborczej. Do protestu dołączono zdjęcia protokołów komisji wyborczej oraz wyniki z liczbą głosów oddanych na kandydatów i listę nr [...] KWW [...].

W sprawie zajęła stanowisko Państwowa Komisja Wyborcza, która wnioskuje o pozostawienie go bez dalszego biegu oraz Prokurator Generalny, zdaniem którego wniesiony protest jest zasadny, lecz naruszenie przepisów Kodeksu wyborczego nie miało wpływu na wynik wyborów.

Sąd Najwyższy zważył co następuje:

Jak wynika z art. 82 § 1 ustawy z dnia 5 stycznia 2011 r. – Kodeks wyborczy (Dz. U. z 2023 r., poz. 2408) przeciwko ważności wyborów, ważności wyborów w okręgu lub wyborowi określonej osoby może być wniesiony protest z powodu:

1. dopuszczenia się przestępstwa przeciwko wyborom, określonego w rozdziale XXXI Kodeksu karnego, mającego wpływ na przebieg głosowania, ustalenie wyników głosowania lub wyników wyborów;
2. naruszenia przepisów Kodeksu dotyczących głosowania, ustalenia wyników głosowania lub wyników wyborów, mającego wpływ na wynik wyborów.

Zgodnie z art. 241 § 3 Kodeksu wyborczego wnoszący protest powinien sformułować w nim zarzuty oraz przedstawić lub wskazać dowody, na których opiera swoje zarzuty. Sąd Najwyższy stwierdza, że w tej sprawie ustalenie stanu faktycznego wymagałoby przeprowadzenie postępowania dowodowego.

Tymczasem, w świetle zasady tajności wyborów nie ma możliwości sprawdzenia jak głosował konkretny wyborca, a twierdzenie wnoszącego protest o oddaniu głosu na danego kandydata jest nieweryfikowalne. Ponadto, wnoszący protest nie podał, w jaki sposób ustalona liczba głosów oddanych na kandydata nr [...] z listy nr [...] miałyby wpłynąć na ostateczny wynik wyborów.

Podkreślić także należy, że sprzeczność pomiędzy twierdzeniami wnoszącego protest a treścią protokołu głosowania, która nie może być usunięta w postępowaniu przed Sądem Najwyższym wywołanym wniesieniem owego protestu. Kodeks wyborczy nie wprowadza bowiem domniemania, że każde twierdzenie wyborcy, że oddał głos na danego kandydata i że głos ten został oddany prawidłowo, należy uznać za wiarygodne. W konsekwencji, twierdzenie wnoszącego protest, że oddał ważny głos na kandydata nr [...], który nie został uwzględniony, nie może stanowić obiektywnej podstawy

do wyrażenia opinii o zasadności protestu. Zgodnie z art. 241 § 3 Kodeksu wyborczego ciężar dowodu spoczywa na osobie, która wnosi protest. Nie może być zatem tak, że zaledwie uprawdopodobniony oświadczeniem własnym lub kilku osób protest będzie odnosił zamierzony skutek, gdyż taka uproszczona ocena byłaby działaniem dysfunkcyjnym dla całego procesu wyborczego.

Mając powyższe na uwadze, Sąd Najwyższy orzekł jak w sentencji pozostawiając protest bez dalszego biegu z uwagi na niesformułowanie w nim zarzutów, które nawiązywałyby do określonych w art. 82 § 1 Kodeksu wyborczego podstaw ich wniesienia, tj. z powodu niespełnienia ustawowego wymogu, polegającego na konieczności wskazania, że zarzucane naruszenia prawa miały wpływ na przebieg głosowania, ustalenie wyników głosowania lub wyników wyborów, a przede wszystkim na nieprzedstawieniu oraz niewskazaniu przez wnoszącego protest dowodów, na których opiera swoje zarzuty.

[SOP]

[ms]